

DVÁRHÉLY

UDVARHELYVÁRMEGYE HIVATALOS LAPJA, AZ UDVARHELYVÁRMEGYEI KÖZSÉGI ÉS KÖRJEJYZÖK EGYLETE ÉS AZ UDVARHELYMEGYEI ÁLTALÁNOS TANÍTÓ-EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Feljelölés a munkesztől és a kiadó-tulajdonostól:
B E T E G H P Á L.

Megjelen hetenkint egyszer: vasárnap

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIYATAL: BETEGH PÁL

nyitnyomdája és könyvkötészete (Kossuth-utca), hova minden
Kétségtelen nem adatnak vissza.

© 2001 Blackwell Science Ltd *Journal of Internal Medicine* 250: 105–112

tablábirói s nem ritkán curiai bírói rangnyugtálteményét vonul a jól megérdemelt nyugalmába s ezen feilül a kulömbözö állományok helyeken való szolgálati módja s alkalma v. az önművelődés, de kivált gyermekei nevelését s kiképzését a mai kor követelményeinek megfelelően eszközöshette, — ezzel szembejártási tisztviselő, nem ritkán a központi s egyes kisebb városban, legközelebb faluhelyeken — mint állomása székhelyén s a minap nap munkában eláradtan, valóban csak a tényleg szerzi meg s szükséges új erőt — míg a lelemi tökélet gyarapitani s ezzel munkakövedelmét teljesíteni kívánja ill. módjában.

Aktagyártásra kárhozottatott vármegyei tisztiselőink bajait élénken tárgyalja az a gondos, rendkívül szélezkörű áttekintéssel és ügyszerelettel összeállított közigazgatási évi jelentés, melyet Lázár Ádám gróf főjegyzőnk a múlt évről szerkesztett, s mely az e hó 9-iki ülésből fel is terjesztve.

A miniszterelnökség ügyköréhez tartozó bevezető részt szóról-szóra közöljük:

Mielőtt bizottságunk egyes törvényeknek a gyakorlati életben tapasztalt hiányaira rámutatna a azoknak megfelelő pótlását tiszteltleltjezés javaslatára hozná, nem térhet ki az elő, hogy miútt a közigazgatás összesített ügymenének kiváló emporliuma ne említsé fel azt, miszerint közigazgatási szervezetünk a mai fejlődöt jogélet és követelmények mellett többé nem olyan, mely a hozzájka fűzött és napról-napra fokozódó kívánalmaknak azon mértékben feleljen meg, melyet maga az állam érdeke megkíván.

Ennek lookát nem az alkalmazásban levő tisztviselőkben találjuk fel, hanem abban a tradícióban, mely a régi vármegyei életből hagyományserűleg vonul át a mai vármegyébe is, midőn minden egyes törvényhozásnak princípiuma az volt a az ma is, hogy a megüresült hivatali állások betöltésénél első sorban saját szülőitjét kívánja alkalmazni még az esetben is, ha idegen pályázót jobb és erősebb készülséggel jelentkezik, elmondhatjuk bátran, hogy ez az általános szabály s egy-egy eset az alól csak kivételként fordul elő; ennek oka pedig a külön állás az elszigeteltség.

És van-e csodálni való ezen, midőn e mellett az egy vármegye keretén belül 6 éves mandátummal bíró tisztviselő — a kivételes esetek területe — sokszor megöregszik egy aljegyzői vagy főszolgabírói állásban, míg vele hasonlóan és képzettségű államtisztviselő rendelkezésünkre nem kerül, aki néhány esetben

[illegible][illegible]

Ezek után — bár kissé hozzadalmas terjesztünk — szabadjon röviden még a és községi jegyzőkre is kiérni, kik a közigazgatás mai szervezetén azon retortát képviselnek, amely az állam-élet rendelkezés nyilvánvalóan minden esetben keresztül futnak.

Javaldalmi zásuk a törzsfizetést véve, — egyéb jövedelmük csak esetleges — itt nálunk Erdélyben kevés kivétellel 400 forint fizetendő.

[illegible]

Nem mondjuk ezzel korántsem azt, hogy mindenki általán el tudunk valamely különös jelenségre önkéntesen alkottunk volna, — de magunk is előre önkéntesnek tudunk bizonyos aggodalommal tekintünk a felelősség áramlat elébe, mert hisz jól tudjuk, hogy a felelősség legteretnek legnevezetesebb talajára éppen ott taladunk, hol az értelmi erő nem elég nagy a nyereségnek a megfizetésére és így a nagy tomeg csak a szűk köz egy vagy a lelketlen igazatok kezében, de a földöz mindenestre a jogrend, a tulajdon, a szeszesség a személyi biztonság.

Ezek Kegyelmes Urunk azon nyomós okai, melyek a törvényhozás első és főgondját képezik s melyhez a legbiztosabban vezetnek azon egyedül a *köszöngetés általánosítását* jelölő útnak ki, mert ezzel természetesenül a hivatalalkalmazottak megélhetési gondjai nagyban meglesznek könnyítve s figyelme és tevékenysége fokozottabb mértékben irányulhat a ma nagyon is aktuális váll. baj leggyorsabb és helyenként annak megelőzésére.

Mik legyenek a vezéreszmék e kérdés rendezésénél, azt a magas kormány és törvényhozás bölcsessége bizonyára megtalálja — mi csak azt hangsúlyozzuk egész tisztelettel, hogy: »per

Márczius 15

(A Székely-Illyarhely* eredeti tárczája.)

lata: Noež Gasytón

és a helybeli dalegylet által rendezett nemzeti ünnepélyen felolvast
1898. márcz. 15-én.

Az eposzoktól phantasiájának magasztos szárny-
lásával kellesz birnom most ez dűnepélyes perczben,
midőn felszázados évtörvölök alkalmából a te apothé-
zoidot kívánom zengeni, szentésges imádozt házár-
alkotmányok ujja születésének, a nemzet lelkebe ver-
napja: Márczius Idusai! Maghatisbült szellemei a nag-
akotkúnak, szellemei a hahatislanság koszorúján
ékeskedő földisteneknek lebegnek előttem és én illetik
keze szótára gyenge erőlen ajkam; lebegni érzel-
fejünk fölé Magyarországi geniuszát, a mint bízik

[illegible]

emlékezés a taktályját, hogy belobogjon világitó a
rög volt időköz, melyeknek fényét, árnyát, a
gyászát, félszuszát enyésző ködök takarja. Ma
10-ének emléket arany betűkkel jegyezze fel a
nemzajaja lapjaira és ezen emléke örökké élni fe
magyar nemzet szívében, évről-évre a nemzeti
keségnek és hazafini kegyeletnek mag-megjálál
rása lesz. E nap bizonyára annak, hogy a n
kifejtő a maga erőit és csodákat művelt. A n
csakugyan nagyot, dicsőt, világra szólót alkot

[illegible]

A nemzet ereje, mely növekszik, pin-ből, egy felszabadult és összetört a visszaszorított korlatot mint folyton növekvő áradat hatalmas bőséggel pötyög és tört előre. A nemzet érezte: „Vas dagad, hajónk előre megy.”

A francia júliusi forradalom mozgalmaitól lámai nemzetek életünk felszínét is felzavarták és adták a lökést a minden téren megmozdult által megindítására és ama szellemi processzus kö-

sére, mely hatásában jogaink visszanyerését, államunk legszentebb érdekeinek feltétlen védelmét, szellemi kincsünk ápolását és kulturális életünknek nemzetünk iránt való fejlesztését engedményezte és elősegítette.

[illegible]

Mározinás 15-ike nem forradalmi úsp Nem osin
nemzet forradalmait, hanem csak folytatja azt a m
gáságát, a melyet 1790-ben törvényével szentesít
csak szélesböl alapra fektette alkotmányunku
1825-ben lerakott oszlopait. A nemzet csak életf
tartó ösztönök követté, a mikor megalkotta azokat
intézményeket, a melyek törvényes, szabad életf
biztosítására és működésére hiányoztak: Olyan e

